

Liite 2. Muistutus 28.3.2022 Tampereen Autokuljetus Oy:n ympäristölupahakemukseen kiviainesten ottoon Kalliomäellä Sarkolassa.

SLL Nokia ry., Sarkolan Kylät ry. ja yhteistyökumppanit

Ote raportista RAMAS-projekti Pirkanmaalla – arseenin esiintyminen, riskinarvointi ja riskinhallinta, 2007

Arseenin riskit ihmisen terveydelle

Terveysvaikutusten suhteen arseenin epäorgaaniset muodot ovat keskeisiä, sillä orgaanisia arseeniyhdisteitä pidetään lähes haitattomina. (s. 80)

Lisäksi tarkasteltiin hengitysilman pölystä aiheutuvaa terveysriskiä entisellä kaivosalueella työskenteleville henkilöille. (s.80) osoittautui vähäiseksi

RAMAS-hankkeessa tehtyjen, muutamien kaivojen seurantatietojen perusteella arseenipitoisuudet eri aikoina otetuissa näytteissä vaihtelivat moninkertaisesti. Osassa kaivoja arseenipitoisuudet pysyivät samalla tasolla koko seuranta-ajan (ks. luku 5). Suurimmaksi syyksi tunnistettiin vaihtelut veden käytössä (pumppausmäärät). (s. 92)

Vanhalla kaivosalueella tutkittiin maaperässä olevan arseenin leviämistä pölyn mukana ilmaan alueella tehtävien räjäytysten yhteydessä. Pitoisuusmittausten perusteella laskettiin alueella työskenteleviin henkilöihin kohdistuvaa riskiä WHO:n ja U.S. EPA:n hengitysilman arseenipitoisuudelle esittämiä yksikkösyöpäriskiarvoja käyttäen (taulukko 27). Laskennallinen syöpäriski osoittautui pieneksi.

Alueella työskentelevien arseenin saanniksi hengityksen kautta laskettiin noin 0,04 g/kg/d*, mikä on hyvin vähän esimerkiksi ruoan kautta tulevaan austa-altistumiseen verrattuna. (s.88)

*grammaa/henkilön painokilo/päivä

Jotkin tutkimustulokset viittaavat kuitenkin orgaanistenkin arseeniyhdisteiden olevan haitallisia (WHO 2001) ja esimerkiksi metyloituneiden muotojen olevan jopa haitallisempia kuin vastaavat epäorgaaniset yhdisteet (Duker et al. 2005). (s.81)

Taulukko s. 89: kyllästämöalueen pohjaveden käyttö aiheuttaa kohonneen riskin, vaikkei ole niin paha kuin 95 %:lla porakaivoveden käyttäjistä (tuloksessa siis rajattu 5 % korkeimman pitoisuuden kaivoista pois). **Maata louhittaessa ja siirreltäessä arseenia liukenee pinta- ja pohjavesiin ja liikkuu niiden mukana.**